
A bennünk élő Erdély

Bevezető és Utószó
Kozma László
Erdély 100 szonettben
című könyvéhez

Kozma László

Bevezető

Az elmúlt száz esztendőre a Kárpát-medence népei különböző érzelmekkel tekintenek. A történelmi Magyarország felbomlása fokozottabban kell előtérbe állítsa értékeink megőrzését, újak létrehozását. Az Erdély 100 szonettben című kötet versei az erdélyi magyarság kulturális, történelmi értékteremtését, helytállását tükrözik, biztatást fogalmazva meg a jövő számára is. Berzsenyi szavai jutnak eszünkbe: „Nem sokaság, hanem / Lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat.” Belső szabadságunk nem függ külső körülményektől, azt magunk teremtjük. Nemzeti himnuszunknak is ez a központi gondolata: Isten előtt kell megállnunk, számot vetve nem csupán eredményeinkkel, hanem hibáinkkal is, hogy azokat leküzdve, elnyerjük a Teremtő kegyelmét. Az elmúlt évszázad mindketőre adott példát. Reményik Sándor *Istenarc* című versében írta: „Egy istenarc van eltemetve bennem, / A ráarakódott világ-szenny alatt. / A rámrakódott világ-szenny alól, / Kihűlt csillagok hamuja alól / Akarom kibányászni magamat.” Történelmünk változásai között sok arcon csillant meg az istenarc: egyházaink papjai az üldöztetést is vállalva teljesítették küldetésüket, a hit, a kultúra, a magyar nyelv védelmét. Az erdélyi művészet, a festészet, szobrászat, irodalom tartalmi mondanivalójában és stílusában felelt a történelmi-emberi kihívásokra. A versekben megjelenő arcképek a művészi, emberi hitvallás példái, melyek sokakat képviselnek. Mai életünk elválaszthatatlan a történelmi hagyományoktól, a mindennapi életnek a néprajz által leírt tradícióitól. De történelmünk része a velünk együtt lélegző táj, a Hargita magaslata, a Maros és az Olt robajló folyama, a források csendessége, a hozzájuk kapcsolódó mondavilág. A bennünk élő Erdélyt, táj és nép elválaszthatatlan egységét kívánja ez a kötet az olvasó elé állítani.

A kötetet Bara Ferenc csíkdánfalvi plébános emlékezése zárja, aki 1978–80 között volt Márton Áron titkára, segítője. Erdély nagy püspökének élete jelképezi az erkölcsi tisztaságot, a töretlen hűséget hitéhez, népéhez, példát és erőt ad napjainkban is.
